

1. Ir pretrunā ar līgumslēdzēju pušu tiesiskās vienlīdzības principu

Piemēram:

“Ja Iznomātājam rodas šaubas par Nomnieka finansiālo stāvokli un reputāciju, Iznomātājam ir tiesības jebkurā brīdī šī Līguma darbības laikā pieprasīt no Nomnieka viņa saistību papildus nodrošinājumu hipotēkas, galvojuma, bankas izsniegtās garantijas vai citā veidā. Šajā gadījumā Nomniekam ir pienākums viena mēneša laikā izpildīt Iznomātāja prasību. Pretējā gadījumā Iznomātājam ir tiesības vienpusēji izbeigt šī Līguma darbību”;

“Garantijas remonts tiek veikts, ja ir izpildīti sekojoši noteikumi: bojātajai precei jābūt pilnā rūpnīcas komplektējumā un iesaiņojumā”;

“2.1. punktā norādītā dzīvokļa platība var atšķirties no pēc būvniecības sagatavotajā dzīvokļa inventarizācijas lietā norādītās dzīvokļa platības. Tomēr pārdevējs apņemas nodrošināt, ka dzīvokļa platība, kas norādīta 2.1. punktā, no dzīvokļa inventarizācijas lietā norādītās dzīvokļa platības neatšķirsies vairāk kā par +/- 7%”. Tā paša līguma cits noteikums nosaka, ka “Īpašuma pirkuma cena nemainās, ja dzīvoklim inventarizācijas lietā ir norādīta atšķirīga platība no šajā līgumā minētās”.

- 2. Samazina ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja atbildību vai atbrīvo tos no atbildības gadījumos, kad patērētājs guvis kaitējumu veselībai, vai patērētāja nāves gadījumā, kuram par cēloni bijusi ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja darbība vai bezdarbība**

Piemēram:

“Lietotājs atsakās no jebkādam prasījuma tiesībām un apņemas necelt ne mantiskas, ne citāda rakstura pretenzijas vai prasības pret Īpašnieku par Trasē gūtajiem miesas bojājumiem, kaitējumu vai zaudējumiem”.

- 3. Nepamatoti ierobežo vai izslēdz iespēju patērētājam izmantot savas likumīgās prasījuma tiesības gadījumā, kad ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs nav izpildījis līgumsaistības vai ir tās izpildījis daļēji, ieskaitot arī ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja prasījuma dzēšanu ar patērētāja pretprasījumu**

Piemēram:

“Patērētājam ir tiesības trīs dienu laikā no pakalpojuma saņemšanas dienas pieteikt pretenziju par līguma noteikumiem neatbilstošu pakalpojumu. Pēc šī termiņa nokavējuma pretenzijas vairs netiek pieņemtas”;

„Pircējs apliecina, ka viņam nav nekādu pretenziju pret būvdarbu izpildes kvalitāti un termiņiem, kā arī viņš atsakās no tiesībām celt tādas nākotnē (...)”.

- 4. Uzliek patērētājam, kurš neizpilda vai nepienācīgi izpilda līgumsaistības, neproporcionāli lielu līgumsodu vai citu kompensāciju par līgumsaistību neizpildi vai nepienācīgu izpildi salīdzinājumā ar līgumsaistību**

neizpildīšanas vai nepienācīgas izpildīšanas radīto zaudējumu vai ņemot vērā citus apstākļus

Patērētāju līgumos iekļautajai kompensācijai galvenokārt ir jāpilda zaudējumu atlīdzināšanas funkcija!

Piemēram:

“No parāda pamatsummas (...) aizņēmējs maksā bankai līgumsodu 0,5% (piecas desmitdaļas procenta) apmērā par katru maksājuma nokavējuma dienu pirmās 5 (piecas) dienas, (...) bet pēc tam 3% (trīs procenti) apmērā par katru nākošo maksājuma nokavējuma dienu.(...)”;

“Ja kāda no šī līguma pusēm vienpusēji lauž šo līgumu (...) 24 (divdesmit četru) mēnešu laikā no šī līguma parakstīšanas dienas, tad attiecīgā šī līguma puse (...) samaksā otrai šī līguma pusei, līdztekus citiem šajā līgumā noteiktajiem maksājumiem, līgumsodu LVL 30 (trīsdesmit latu) apmērā par katru Elektronisko sakaru pakalpojuma veidu attiecībā uz kuru tiek izbeigtas līgumattiecības, (...)”.

- 5. Paredz preces vai pakalpojuma cenas noteikšanu piegādes brīdī vai atļauj ražotājam, pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam palielināt cenu un nedod patērētājam tiesības atcelt līgumu, ja galīgā cena ir pārmērīgi augsta salīdzinājumā ar cenu, par kuru līgumslēdzējas puses vienojās, slēdzot līgumu**

Piemēram:

“..ja pasūtījuma termiņš ir ilgāks par sešiem mēnešiem, precei var tikt piemērota piegādes dienas cena”.

- 6. Ierobežo ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja pienākumu pildīt saistības, ko uzņēmis viņa pārstāvis, vai pakārto šīs saistības kādai formalitātei**

Piemēram:

“SIA neatbild par trešo personu, ar kurām SIA noslēgusi sadarbības līgumu, veiktajām darbībām pakalpojuma sniegšanā, pakalpojuma saņēmējs ir tiesīgs pieteikt pretenzijas attiecīgajam pakalpojuma sniedzējam”.

- 7. Izslēdz patērētājam iespēju vai kavē viņu vērsties patērētāju tiesību aizsardzības iestādēs vai tiesā vai izmantot tiesību aizsardzības līdzekļus, īpaši tādus, kuri paredz strīdu izskatīšanu tikai šķīrējtiesā, nepamatoti ierobežo patērētājam pieejamo pierādījumu izmantošanu vai uzliek patērētājam pierādīšanas pienākumu, kurš saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir citas līgumslēdzējas puses pienākums**

Piemēram:

„Jebkurš strīds, nesaskaņa vai prasība, kas izriet no šī Līguma, kas skar to vai tā pārkāpšanu, izbeigšanu vai spēkā neesamību, tiks izšķirts Latvijas Augstākajā šķīrējtiesā, Rīgā, saskaņā ar šķīrējtiesas reglamentu viena šķīrējtiesneša sastāvā latviešu valodā”;

“Strīdi, kas rodas par Līgumu vai tā izpildīšanu, tiek nodoti izskatīšanai pēc prasītāja izvēles Latvijas Republikas tiesu iestādēs vai Latvijas Komercbanku asociācijas šķīrējtiesā saskaņā ar šīs šķīrējtiesas statūtiem, reglamentu un nolikumu par Latvijas Komercbanku asociācijas šķīrējtiesas izdevumiem. Šo dokumentu noteikumi uzskatāmi par ietvertiem šajā punktā. Šķīrējtiesas spriedums ir galīgs, nav pārsūdzams un Līdzējiem obligāts” (2011.gada 4.novembra Augstākās tiesas Senāta spriedums lietā Nr.A42459507).

- 8. Atļauj ražotājam, pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam vienpusēji atkāpties no līguma, izņemot gadījumu, kad šāda iespēja ir nodrošināta arī patērētājam**

Piemēram:

„...šis līgums paliek spēkā vismaz 12 mēnešus... uzņēmums var izbeigt līgumu jebkurā laikā”;

„Tā kā visas žalūzijas tiek izgatavotas pēc klienta individuālām prasībām, šo pasūtījumu nevar atcelt”.

- 9. Atļauj ražotājam, pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam izbeigt beztermiņa līgumu bez pienācīga brīdinājuma, izņemot gadījumu, kad tam ir pamatots iemesls**

Piemēram:

“SIA ir tiesības bez brīdinājuma lauzt līgumu, ja pakalpojuma saņēmējs nav pienācīgi izpildījis savas līgumsaistības”.

- 10. Paredz automātiski pagarināt noteikta termiņa līgumu, ja patērētājs neinformē par līguma nepagarināšanu, un nosaka patērētāja pienākumu sniegt šo informāciju nepamatoti agri pirms līguma termiņa beigām**

Piemēram:

“Līgums stājas spēkā ar tā parakstīšanas brīdi un ir spēkā 1 (vienu) gadu. Pēc termiņa izbeigšanās, ja pusēm nav iebildumu un ja 60 (sešdesmit) dienas līdz līguma termiņa beigām patērētājs nav informējis SIA par nevēlēšanos pagarināt līguma termiņu, tad līgums uzskatāms par pagarinātu uz vēl vienu gadu”.

- 11. Atļauj ražotājam, pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam paturēt patērētāja samaksāto summu, ja patērētājs atkāpjas no līguma, bet neparedz patērētājam tādu pašu iespēju, proti, saņemt ekvivalentu summu, ja ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs atkāpjas no līguma**

Piemēram:

“Ja klients lauž līgumu pēc savas iniciatīvas, tad viņš zaudē saņemt atpakaļ izpildītājam iemaksāto avansa summu EUR 500 apmērā un tā ir uzskatāma kā sods nauda par līguma laušanu klienta vainas dēļ”.

- 12. Atļauj ražotājam, pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam nodot citai personai savas tiesības un pienākumus, ja tādējādi bez patērētāja piekrišanas var tikt samazināts viņam dotās garantijas apjoms**

Piemēram:

“SIA ir tiesīga bez brīdinājuma nodot no šī Līguma izrietošās saistības citam pakalpojuma sniedzējam, šādā gadījumā SIA neatbild par saistību izpildi”.

- 13. Atļauj ražotājam, pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam vienpusēji grozīt līguma noteikumus, izņemot gadījumu, kad tam ir līgumā paredzēts pamatots iemesls**

Piemēram:

“SIA ir tiesības vienpusēji, bez atsevišķa paziņojuma Abonentam, mainīt programmu pakešu vai kodēto programmu sastāvu. Saskaņā ar šo līgumu, SIA negarantē programmu pakešu sastāva un satura nemainīgumu”.

- 14. Atļauj pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam paturēt patērētāja samaksāto naudas summu par vēl nesniegtu pakalpojumu, ja no līguma atkāpjas pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs**

Piemēram:

„Uzņēmuma nespēja piegādāt precī nedod pircējam tiesības nepildīt šo līgumu”.

- 15. Padara patērētājam saistošu līgumu, kurā preču pārdošana vai pakalpojuma sniegšana tiek pakļauta nosacījumam, kura izpilde ir atkarīga tikai no paša ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja gribas**

Piemēram:

„Uzņēmējs var laiku pa laikam un bez brīdinājuma apturēt pakalpojuma sniegšanu (...un jebkurā apturēšanas periodā Klientam ir pienākums segt uzturēšanas gada maksu), ja Klients dara vai atļauj izdarīt jebko, kas uzņēmēja ieskatā var ietekmēt vai apdraudēt pakalpojuma norisi vai sniegšanu”.

- 16. Padara patērētājam saistošu tādu līguma noteikumu, ar kuru patērētājam nav bijusi reāla iespēja iepazīties pirms līguma noslēgšanas**

Piemēram:

„Šis līgums ir pakļauts arī noteikumiem, kurus Kompānija var pievienot transportlīdzekļa piegādes brīdī”.

17. Paredz ražotājam, pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam tiesības vienusēji noteikt, vai piegādātās preces vai pakalpojumi atbilst līguma noteikumiem, vai paredz ražotājam, pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam ekskluzīvas tiesības interpretēt jebkurus līguma noteikumus

Piemēram:

„Puses Līguma noteikumus piemēro atbilstoši Apsaimniekotāja praksei, kas ir izveidojusies šādu līgumu noteikumu interpretācijai”;

„Uzņēmuma lēmums par to, ka lietas uzstādīšana ir pabeigta, tik akceptēts un būs saistošs pircējam”.

18. Uzliek patērētājam pienākumu izpildīt visas līgumsaistības, bet ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs savas līgumsaistības neizpilda

Piemēram:

„Klientam ir jāizpilda Līguma 2.nodaļā noteiktie pienākumi. Pakalpojuma sniedzējs var atteikties izpildīt Līguma 2.nodaļas 2.2., 2.5., 2.7.apakšpunktā noteiktos pienākumus, pirms tam brīdinot Klientu 10 dienas iepriekš”.